Europos Sąjungos
oficialusis leidinys

LT
C serija

C/2024/7425

2024 12 12

TARYBOS REKOMENDACIJA

2024 m. gruodžio 3 d.

dėl aplinkos be dūmų ir aerozolių, kuria pakeičiama Tarybos rekomendacija 2009/C 296/02

(C/2024/7425)

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 168 straipsnio 6 dalį,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

kadangi:

(1) remiantis Pasaulio sveikatos organizacijos (PSO) duomenimis, antrinių tabako dūmų ekspozicija yra plačiai paplitusi mirtingumo, sergamumo ir negalios Europos Sąjungoje priežastis. Tokia ekspozicija siejama su tabako vartojimu, kuris tebėra pagrindinė vėžio, kurio galima išvengti, priežastis – 27 % visų vėžinių susirgimų siejama su tabako vartojimu;

(2) tabakas tebėra plačiai vartojamas tiek visame pasaulyje, tiek Sąjungoje. Apskaičiuota, kad 2023 m. rūkė 24 % Europos Sąjungos gyventojų ([1]).

(3) apskaičiuota, kad 2012 m. pasaulinės kasmetinės ekonomikos sąnaudos dėl rūkymo sudarė 1,4 trln. USD, o tai prilygsta 1,8 % pasaulio bendrojo vidaus produkto (BVP). 2009 m. tabako rūkymas ES kainavo jau 544 mlrd. EUR, tai yra apie 4,6 % bendro ES 27 BVP ([2]);

(4) tikslinga prisidėti prie rūkymo lygio sumažinimo Sąjungoje, laikantis Europos kovos su vėžiu plano ([3]) tikslo išugdyti kartą be tabako – kad ne vėliau kaip 2040 m. tabako gaminius vartotų mažiau nei 5 % Sąjungos gyventojų;

(5) PSO Tabako kontrolės pagrindų konvencija (TKPK) buvo parengta siekiant skatinti veiksmingą ir visapusišką tarptautinį atsaką į pasaulinės tabako epidemijos plitimą. Pagal TKPK 8 straipsnį reikalaujama, kad Konvencijos šalys užtikrintų veiksmingą apsaugą nuo antrinių tabako dūmų darbo vietose, viešajame transporte ir uždarose patalpose; prie TKPK pridėtomis gairėmis siekiama padėti Konvencijos šalims vykdyti jų pareigas pagal tą straipsnį;

(6) 2002 m. rugsėjo mėn. PSO Europos regioninio komiteto priimtoje Europos tabako kontrolės strategijoje PSO valstybėms narėms rekomenduojama užtikrinti piliečių teisę į aplinką be dūmų, *inter alia*, viešąsias vietas, darbo vietas ir viešąjį transportą padarant nerūkymo zonomis, draudžiant rūkyti lauke visose nepilnamečių mokymo įstaigose, visose sveikatos paslaugų teikimo vietose bei viešuosiuose renginiuose, o aplinkos tabako dūmus priskirti kancerogenams ([4]);

(7) kenksmingas sveikatai gali būti ir vartojant naujus gaminius į aplinką patenkančių antrinių išrūkų poveikis. PSO atkreipia dėmesį į tai, kad dėl antrinių išrūkų, kurios patenka į aplinką vartojant naujus gaminius, į žmonių organizmą gali patekti potencialiai kenksmingas kietųjų dalelių ir pagrindinių nuodingųjų medžiagų kiekis;

([1]) Specialioji „Eurobarometro“ apklausa Nr. 539. 2023. *Attitudes of Europeans towards tobacco and related products*. ISBN: 978-92-68-07599-9.
([2]) Health Promotion (who.int), Tobacco and Smoking | Knowledge for policy (europa.eu).
([3]) Komisijos komunikatas „Europos kovos su vėžiu planas“, COM(2021) 44 final.
([4]) Pasaulio sveikatos organizacija. 2002. Europos tabako kontrolės strategija. https://iris.who.int/handle/10665/107455

(8) neseniai PSO ([5]), ([6]), ([7]) nurodė, kad, be kitų su naujais gaminiais susijusių probleminių aspektų, antrinių aerozolių ekspozicija daro neigiamą poveikį sveikatai. Pavyzdžiui, neseniai gauta įrodymų, kad vartojant kaitinamojo tabako gaminius į aplinką patenkančių antrinių išrūkų ekspozicija šalia esantiems žmonėms gali sukelti reikšmingų kvėpavimo ir širdies bei kraujagyslių sistemų sutrikimų ([8]), ([9]), ([10]), ([11]), ([12]), ([13]). Be to, dėl elektroninių cigarečių, įskaitant tas, kuriose yra, ir tas, kuriose nėra nikotino, antrinių aerozolių ekspozicijos į šalia esančių žmonių organizmą gali patekti kiekybiškai įvertinamas kietųjų dalelių ir pagrindinių nuodingųjų medžiagų bei teršalų kiekis ([14]), ([15]), ([16]), ([17]), ([18]), ([19]), ([20]);

(9) PSO nuomone, jokia šalutinių dūmų ekspozicija nėra saugi ar priimtina ([4]), todėl reikėtų laikytis atsargaus požiūrio. PSO rekomenduoja taikyti tabako kontrolės priemones, įskaitant apsaugą nuo elektroninių cigarečių ekspozicijos ([21]), ([4]), ([5]);

(10) 2021 m. nuomonėje dėl elektroninių cigarečių ([22]) Pavojų sveikatai ir aplinkai ir atsirandančių pavojų mokslinis komitetas (SCHEER) priėjo prie išvados, kad esama labai mažai arba palyginti nedaug įrodymų, kad antrinė aerozolių iš elektroninių cigarečių ekspozicija kelia kvėpavimo sistemos ir širdies bei kraujagyslių sistemos pažeidimo bei kancerogeninio poveikio riziką;

([5]) Pasaulio sveikatos organizacija. *Report on the global tobacco epidemic 2023: protect people from tobacco smoke*. 2023. ISBN: 978-92-4-007716-4, p. 31–32.

([6]) Pasaulio sveikatos organizacija. *Technical note on the call to action on electronic cigarettes*. 2023. p. 3–4. https://www.who.int/publications/m/item/technical-note-on-call-to-action-on-electronic-cigarettes

([7]) Pasaulio sveikatos organizacija. *Electronic cigarettes call to action*. 2023. https://www.who.int/publications/m/item/electronic-cigarettes—call-to-action

([8]) Pasaulio sveikatos organizacija. *Heated tobacco products: summary of research and evidence of health impacts*. 2023. p. 12–13.https://www.who.int/publications/i/item/9789240042490

([9]) Pasaulio sveikatos organizacija. *WHO study group on tobacco product regulation: Report on the scientific basis of tobacco product regulation: eighth report of a WHO study group*. 2021. https://www.who.int/publications/i/item/9789240022720

([10]) Yoshioka T, Shinozaki T, Hori A, Okawa S, Nakashima K, Tabuchi T. *Association between exposure to secondhand aerosol from heated tobacco products and respiratory symptoms among current non-smokers in Japan: a cross-sectional study*. BMJ Open. 2023; 13:e065322. doi: 10.1136/ bmjopen-2022-065322

([11]) Imura Y, Tabuchi T. *Exposure to secondhand heated-tobacco-product aerosol may cause similar incidence of asthma attack and chest pain to secondhand cigarette exposure: the JASTIS 2019 study*. Int J Environ Res Public Health. 2021; 18(4):1766. doi: 10.3390/ijerph18041766

([12]) Uguna CN, Snape CE. *Should IQOS emissions be considered as smoke and harmful to health? A review of the chemical evidence*. ACS Omega. 2022; 7(26):22111–24. doi: 10.1021/ acsomega.2c01527.

([13]) Auer R, Concha-Lozano N, JacotSadowski I, Cornuz J, Berthet A. *Heat-not-burn tobacco cigarettes: smoke by any other name*. JAMA Intern Med. 2017; 177(7):1050–2. doi: 10.1001/ jamainternmed.2017.1419.

([14]) Fernández E, Ballbè M, Sureda X, Fu M, Saltó E, Martínez-Sánchez JM. *Particulate matter from electronic cigarettes and conventional cigarettes: a systematic review and observational study*. Curr Environ Health Rep. 2015; 2(4):423–9. doi: 10.1007/s40572- 015-0072-x.

([15]) Li L, Lin Y, Xia T, Zhu Y. *Effects of electronic cigarettes on indoor air quality and health*. Annu Rev Public Health. 2020; 41(1):363–80. doi: 10.1146/ annurev-publhealth-040119-094043.

([16]) Hess I, Lachireddy K, Capon A. *A systematic review of the health risks from passive exposure to electronic cigarette vapour*. Public Health Research & Practice. 2016; 26(2).

([17]) Borgini A, Veronese C, De Marco C, Boffi R, Tittarelli A, Bertoldi M et al. *Particulate matter in aerosols produced by two last generation electronic cigarettes: a comparison in a real-world environment*. Pulmonology. 2021.

([18]) *Exposure to aerosols from smoking-proxy electronic inhaling systems: a systematic review*. Barcelona: Tobacco Control Unit, Institut Català d'Oncologia; 2016.

([19]) Lerner CA, Sundar IK, Yao H, Gerloff J, Ossip DJ, McIntosh S et al. *Vapors produced by electronic cigarettes and e-juices with flavorings induce toxicity, oxidative stress, and inflammatory response in lung epithelial cells and in mouse lung*. PLoS One. 2015; 10(2):e0116732

([20]) Glantz, S.A., Nguyen, N., & Oliveira da Silva, A.L. (2024). *Population-Based Disease Odds for E-Cigarettes and Dual Use versus Cigarettes*. NEJM Evidence, 3(3). DOI: 10.1056/EVIDoa2300229.

([21]) „Applying tobacco control measures to e-cigarettes, including the supply and demand reduction measures of the WHO FCTC" (p. 3, https://cdn.who.int/media/docs/default-source/tobacco-hq/regulating-tobacco-products/ends-call-to-action.pdf?sfvrsn=ea4c4fdb_12&download=true , remiantis Tabako kontrolės pagrindų konvencija (p. 8, https://iris.who.int/bitstream/handle/10665/42811/9241591013.pdf?sequence=1).

([22]) Pavojų sveikatai ir aplinkai ir atsirandančių pavojų mokslinis komitetas (SCHEER). Nuomonė dėl elektroninių cigarečių. 2021 m. balandžio 16 d.

(11) aplinka be dūmų ir aerozolių yra visuotinai pripažintas ir įrodytas būdas tinkamai apsaugoti žmonių sveikatą nuo antrinių tabako dūmų ir aerozolių poveikio;

(12) pastaruosius kelerius metus naujų gaminių, kaip antai elektroninių cigarečių ir kaitinamojo tabako gaminių, rinka sustiprėjo ir jų vartojimo apimtis padidėjo. Remiantis „Eurobarometro“ duomenimis, elektronines cigaretes rūko 3 %, o kaitinamojo tabako gaminius vartoja 2 % Sąjungos gyventojų;

(13) ypač didelį susirūpinimą dėl naujų gaminių, tokių kaip elektroninės cigaretės ir kaitinamojo tabako gaminiai, rinkos plėtros kelia tai, kad tokius gaminius vartoja ypač daug vaikų ir jaunimo ir kad tie gaminiai jiems yra itin patrauklūs;

(14) antrinių tabako dūmų ir aerozolių ekspozicija galėtų būti ypač pavojinga vaikams ir paaugliams ir dėl jos galėtų padidėti tikimybė, kad ateityje jie pradės rūkyti ([4]), ([5]), ([6]);

(15) 2023 m. buvo apskaičiuota, kad 54 % tuo metu ir praeityje rūkusių asmenų pradėjo nuolat rūkyti nesulaukę 19 metų; 14 % pradėjo rūkyti būdami jaunesni nei 15 metų, dar vaikystėje ([1]);

(16) naujų gaminių, kurių sudėtyje yra nikotino, vartojimas, ypač kai juos vartoja jaunimas, siejamas su priklausomybe ir galėtų tapti pradiniu tašku, paskatinančiu vėliau gyvenime pradėti vartoti tradicinius tabako gaminius ([4]);

(17) svarbu ne tik atsižvelgti į naujausius rinkos ir technologijų pokyčius, susijusius su naujais gaminiais, bet ir geriau koordinuoti bei ateities iššūkiams pritaikyti nacionalines reguliavimo sistemas, kuriomis siekiama sukurti aplinką be dūmų ir aerozolių;

(18) šiuo metu antrinės dūmų ir aerozolių ekspozicijos lygis tokiose vietose, kaip apgyvendinimo ir maitinimo paslaugų įstaigų erdvės lauke ir vaikams bei paaugliams skirtos erdvės lauke, yra aukštas. 2023 m. 74 % „Eurobarometro“ apklausos respondentų teigė, kad per pastaruosius 6 mėnesius susidūrė su lauko terasose rūkančiais žmonėmis, o 71 % respondentų nurodė, kad tokiose vietose buvo elektronines cigaretes rūkančių ir kaitinamojo tabako gaminius vartojančių žmonių. 42 % respondentų teigė, kad žmonės rūkė vaikams ir paaugliams skirtose vietose lauke, o 49 % respondentų nurodė, kad tokiose vietose buvo elektronines cigaretes rūkančių ir kaitinamojo tabako gaminius vartojančių žmonių ([1]);

(19) kelios valstybės narės ėmėsi apsaugos priemonių, įskaitant draudimą rūkyti patalpose ir lauke arba draudimą viešosiose vietose naudoti naujus gaminius ([23]) ([24]);

(20) todėl tikslinga išplėsti rekomendacijos taikymo sritį siekiant įtraukti konkrečias erdves lauke ir taip geriau apsaugoti Sąjungos gyventojus, visų pirma vaikus, jaunimą ir pažeidžiamus asmenis, pavyzdžiui, lėtinėmis ligomis sergančius ar jau sveikatos sutrikimų turinčius asmenis ir nėščias moteris, nuo naujų gaminių, tokių kaip kaitinamojo tabako gaminių, elektroninių cigarečių, nepaisant, ar jose yra nikotino, ar ne, tabako pakaitalų, taip pat visų kitų gaminių, kuriuos vartojant į aplinką patenka dūmų ir (arba) aerozolių, pavyzdžiui, rūkomųjų žolinių gaminių arba kaitinamų žolinių gaminių, antrinių dūmų ir aerozolių ekspozicijos;

(21) siekiant prisidėti prie rekomendacijos peržiūros, 2022 m. birželio–liepos mėn. buvo paskelbtas kvietimas teikti informaciją, o 2023 m. kovo–gegužės mėn., vykdant tikslines konsultacijas, buvo konsultuojamasi su valstybių narių kompetentingų institucijų, pilietinės visuomenės organizacijų, atitinkamų ekonominės veiklos vykdytojų ir kitų atitinkamų suinteresuotųjų šalių atstovais;

(22) Taryba pažymi, kad Komisija numato padėti valstybėms narėms veiksmingai įgyvendinti šią rekomendaciją, naudodamasi esamomis Sąjungos programomis ir bendradarbiavimo priemonėmis;

(23) visų pirma Taryba pažymi, kad Komisija ketina padėti stiprinti mokslinius tyrimus šioje srityje. Ši mokslinių tyrimų veikla turėtų apimti naujus gaminius, kaip antai elektronines cigaretes, nepaisant, ar jose yra nikotino, ar ne, ir kaitinamojo tabako gaminius, tabako pakaitalus, kuriuos vartojant į aplinką patenka dūmų ar aerozolių, ir visus kitus gaminius, kuriuos vartojant į aplinką patenka dūmų ir (arba) aerozolių, ir nikotiną išskiriančius gaminius ir gaminius, kurių poveikis panašus į nikotiną išskiriančių gaminių vartojimo poveikį. Taip pat numatoma stiprinti tarptautinį bendradarbiavimą, be kita ko, mokslinių tyrimų srityje, šioje rekomendacijoje aptariamais klausimais;

(24) Taryba taip pat pažymi, kad Komisija numato parengti prevencijos priemonių rinkinį, skirtą padėti geriau apsaugoti vaikų ir jaunimo sveikatą pažeidžiamiausiais ir lemiamą įtaką turinčiais jų gyvenimo metais, įskaitant priemones, kuriomis sutelkiamas dėmesys į rūkymo ir priklausomybės nuo nikotino prevenciją, taip pat skirtą sąsajai tarp psichikos ir fizinės sveikatos bei pagrindinių sveikatą lemiančių veiksnių;

([23]) Komisijos tarnybų darbinis dokumentas, pridedamas prie Tarybos rekomendacijos dėl aplinkos be dūmų ir aerozolių, kuria pakeičiama Tarybos rekomendacija 2009/C 296/02, dok. 13519/24 ADD2.

([24]) Aplinkos be dūmų ir tabako bei susijusių produktų reklamos tyrimas, 2021 m.

(25) be to, Taryba pažymi, kad Komisija ketina per penkis metus nuo rekomendacijos priėmimo pateikti šios rekomendacijos įgyvendinimo pažangos ataskaitą, remdamasi valstybių narių pateikta informacija;

(26) turėtų būti atsižvelgiama į Antrojoje PSO Tabako kontrolės pagrindų konvencijos šalių konferencijoje priimtas Apsaugos nuo tabako dūmų ekspozicijos gaires. Valstybės narės turėtų būti skatinamos išplėsti tose gairėse nustatytas priemones ir neapsiriboti vien tik jomis;

(27) šios rekomendacijos taikymo sritis yra platesnė nei Rekomendacijos 2009/C 296/02, ir pastaroji yra ja pakeičiama siekiant geriau apsaugoti Sąjungos gyventojus nuo antrinių dūmų ir aerozolių, padėti siekti su tabaku susijusių Europos kovos su vėžiu plano tikslų, taip pat padėti sumažinti rūkančiųjų ir naujus gaminius vartojančių asmenų skaičių ir denormalizuoti rūkymą bei tų gaminių vartojimą;

(28) siekiant denormalizuoti rūkymą ir mažinti rūkymo paplitimą bei naujų gaminių naudojimą reikia imtis visapusiškų veiksmų Sąjungos lygmeniu. Todėl svarbu, kad ši rekomendacija būtų derinama su intensyviu darbu, susijusiu su ES tabako teisės aktų vertinimu ir peržiūra, visų pirma sprendžiant susirūpinimą keliančius klausimus, susijusius su jaunimo galimybėmis įsigyti naujoviškų tabako ir nikotino gaminių,

REKOMENDUOJA VALSTYBĖMS NARĖMS, atsižvelgiant į nacionalinę kompetenciją ir ypatumus, susijusius su įgyvendinimu:

1. Užtikrinti veiksmingą apsaugą nuo tabako dūmų ekspozicijos uždarose darbo vietose, uždarose viešosiose vietose ir viešajame transporte, kaip nustatyta Tabako kontrolės pagrindų konvencijos (TKPK) 8 straipsnyje ir remiantis gairėmis dėl apsaugos nuo tabako dūmų ekspozicijos, kurios buvo priimtos Antrojoje TKPK šalių konferencijoje.

2. Užtikrinti veiksmingą apsaugą uždarose darbo vietose, uždarose viešosiose vietose ir viešajame transporte nuo į aplinką patenkančių antrinių išrūkų ekspozicijos, kurią lemia naujų gaminių, kuriuos vartojant į aplinką gali patekti dūmų arba aerozolių, pvz., kaitinamojo tabako gaminių, elektroninių cigarečių, nepaisant, ar jose yra nikotino, ar ne, tabako pakaitalų, taip pat visų kitų gaminių, kuriuos vartojant į aplinką patenka dūmų ir (arba) aerozolių, pavyzdžiui, rūkomųjų žolinių gaminių, vartojimas (toliau, kartu su tabako dūmų ekspozicija, – antrinių dūmų ir aerozolių ekspozicija).

3. Užtikrinti veiksmingą apsaugą nuo antrinių dūmų ir aerozolių ekspozicijos nustatytose poilsio zonose lauke, ypač tose vietose, kuriose dažnai gali būti vaikų, jaunimo ir pažeidžiamų asmenų. Prie tokių poilsio zonų lauke turėtų būti priskiriamos viešosios žaidimų aikštelės, pramogų parkai, baseinai, paplūdimiai, zoologijos sodai ir kitos panašios erdvės lauke.

4. Užtikrinti veiksmingą apsaugą nuo antrinių dūmų ir aerozolių atvirose ar pusiau atvirose zonose lauke, susijusiose su paslaugas teikiančiomis įstaigomis (pvz., iš dalies uždengtose, siena, užtvara ar kitaip atskirtose šalia arba arti įstaigos esančiose zonose, įskaitant stogus, balkonus, terasas ar vidaus kiemus). Prie tokių atvirų ar pusiau atvirų zonų lauke turėtų būti priskiriamos restoranų, barų, kavinių ir kitų panašių patalpų erdvės lauke.

5. Užtikrinti veiksmingą apsaugą nuo antrinių dūmų ir aerozolių atvirose ar pusiau atvirose zonose, susijusiose su viešuoju transportu, įskaitant autobusų, tramvajų bei traukinių stoteles ir oro uostus.

6. Užtikrinti veiksmingą apsaugą nuo antrinių dūmų ir aerozolių su darbo vieta susijusiose zonose lauke.

7. Užkrinti veiksmingą apsaugą nuo antrinių dūmų ir aerozolių zonose lauke, susijusiose su patalpomis, kurios yra siejamos su sveikatos priežiūra. Prie tokių patalpų turėtų būti priskiriamos ligoninės, klinikos, sveikatingumo centrai, slaugos namai ir kitos panašios patalpos.

8. Užtikrinti veiksmingą apsaugą nuo antrinių dūmų ir aerozolių su patalpomis, kuriose teikiamos vaikų ir jaunimo švietimo ir mokymo paslaugos, susijusiose zonose lauke. Prie tokių patalpų turėtų būti priskiriamos ikimokyklinio ugdymo įstaigos, pradinės ir vidurinės mokyklos, profesinio rengimo ir mokymo įstaigos, universitetai, jaunimo centrai ir kitos panašios įstaigos.

9. Apsvarstyti galimybę kitų zonų lauke, kuriose gali burtis visuomenės nariai, įskaitant vaikus, nepilnamečius arba pažeidžiamus asmenis, atžvilgiu imtis papildomų veiksmų, kuriais būtų prisidedama prie tabako ir nikotino kontrolės bei priklausomybės prevencijos ir padedama užtikrinti visapusišką aplinką be dūmų ir aerozolių. Prie tokių erdvių, be kita ko, galėtų būti priskiriamos zonos lauke, kuriose organizuojami renginiai, auditorijos ir viešuose renginiuose žiūrovams skirtos vietos, taip pat su visuomenei atvirais pastatais susijusios erdvės, kuriose gali būti didelis lankytojų srautas (pvz., įėjimai į prekybos centrus, visuomenei atvirų pastatų kiemai).

10. Apsvarstyti galimybę kitų zonų, pvz., asmeninių automobilių, kuriuose yra vaikų, nepilnamečių arba pažeidžiamų asmenų, atžvilgiu imtis papildomų veiksmų, kuriais būtų užkertamas kelias tabako ir nikotino naudojimui bei priklausomybei nuo jų ir padedama užtikrinti visapusišką aplinką be dūmų ir aerozolių.

11. Parengti aplinkos be dūmų ir aerozolių užtikrinimo politikos priemones ir (arba) jas sustiprinti:

    a) parengiant nacionalines strategijas ir programas, kad būtų užtikrinama veiksminga apsauga nuo antrinių dūmų ir aerozolių ekspozicijos;

    b) taikant ir (arba) plėtojant prevencijos, skatinimo mesti rūkyti ir informuotumo didinimo kampanijas, kaip antai švietimo, aktyvaus įtraukimo ir informavimo kampanijas, siekiant užtikrinti, kad būtų laikomasi aplinkos be dūmų ir aerozolių užtikrinimo priemonių. Tokios kampanijos taip pat galėtų papildyti iniciatyvas, kuriomis siekiama mažinti priklausomybę. Tos priemonės gali būti grindžiamos prevencijos iniciatyvomis, įtrauktomis į Europos kovos su vėžiu planą, ir (arba) jomis gali būti papildomos tos iniciatyvos;

    c) užtikrinant, kad būtų įdiegtos tinkamos struktūros ir mechanizmai, skatinantys laikytis reikalavimų, ir taikant ir (arba) plėtojant geriausią praktiką, galinčią tobulinti priemonių, kuriomis siekiama užtikrinti aplinką be dūmų ir aerozolių, įgyvendinimą ir vykdymo užtikrinimą.

12. Bendradarbiauti keičiantis geriausia praktika, kaip plėtoti naują aplinkos be dūmų ir aerozolių užtikrinimo politiką, programas ir strategijas arba stiprinti esamas, siekiant užtikrinti, kad jos būtų visapusiškos, ir rengiant bei išbandant plataus užmojo ir veiksmingus požiūrius siekti aplinkos be dūmų ir aerozolių.

13. Glaudžiai bendradarbiauti tarpusavyje ir su Komisija siekiant sukurti nuoseklią apibrėžčių, lyginamųjų standartų ir rodiklių sistemą, kad ši rekomendacija būtų veiksmingai įgyvendinta, ir atitinkamai stebėti, vertinti ir atnaujinti jos priemones.

14. Teikti ataskaitas Komisijai, kai taikytina, jau esamų pareigų kontekste, dėl priemonių, kurių imtasi, įgyvendinimo ir įgyvendinimo pažangos iš pradžių praėjus trejiems metams po šios rekomendacijos priėmimo, o vėliau – kas penkerius metus.

Rekomendacija 2009/C 296/02 pakeičiama šia rekomendacija.

Priimta Briuselyje 2024 m. gruodžio 3 d.

Tarybos vardu

Pirmininkas

NAGY M.